

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši števil. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inzerati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje pet-črti 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvo pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Srbsko bojišče.

V ozemlju Orjen na zapadu Črne Gore vojskujoče se avstrijske čete so dne 4. novembra vzele z naskokom blizu Grahova stoječo goro Mice Motiko. Črnogorsko posadko so razkropile in deloma vjele. Tudi vzhodno od Trebinja so naši vzeli več obmejnih višin.

Južno od Višegrada je bil dne 1. novembra silovit boj. Naši so sicer imeli velike izgube, vendar so po vročem, dolgem boju zasedli 1415 m visok hrib Troglav. Naslednje dni so pa izpraznili nekaj južno od Avtovca naprej potisnjenih postojank, ker so Črnogorci dobili ojačenja.

Črnogorci poročajo, da so dne 5. novembra našim zopet vzeli Troglav in zadali ob celi hercegovinski fronti Avstričcem velike izgube. Boj pri Grahovem je trajal cel dan z veliko ljutostjo. Tu so baje Črnogorci vzeli 4 poljske topove, 4 strojne puške, 3 brzojavne aparate, en žaromet, 70 konj, 100 pušk in 100.000 patronov ter vjeli 2 častnika in 340 vojakov. V Sandžaku so pa Črnogorci zaplenili 4 poljske topove, 3 strojne puške, 600 pušk, 700 utenzilij in orodja in streliva, ter vjeli 3 častnike, 3 zdravnike in 300 vojakov. Italijanske prevozne ladje so pripeljale Črnogorcem veliko vojnega materijala in v kratkem se pričakujejo v Črno Goro tudi italijanske čete.

Poroča se, da kralj Peter z vlado biva v Novem Pazaru.

Armada generala Kővesza je potisnila pri Arilju v dolini Moravice Srbe v gore in je južno od Čačaka prekoračila Jelico planino.

Avstrijski oddelek Kőveszovih čet je prodrl čez višine vzhodno od doline Gruže, nemški oddelek je pa dosegel severni breg reke Morave na obeh straneh Kraljeva. Vjetih je bilo 1200 Srbov. Armada generala Gallwitza je vrgla Srbe čez črto Godačica—Šantarovac, vzela z naskokom višine južno od Lugomira in zasedla v dolini Mo-

rave kraje Čuprija, Trešnjevica in Paračin ter vjela 1500 Srbov.

Bolgari so napredovali na celi bojni črti. V smeri Boljevac—Paračin so zasedli dne 3. novembra sotesko Krivovirski Timok pri Lukovu, vzhodno od Paračina. Zaplenili so šest topov in vjeli 500 Srbov. Pri Nišu so prišle bolgarske čete do utrbenega pasa.

Dne 4. novembra so avstrijske čete na črnogorski meji vzele vzhodno od Trebinja Ilino Erdo in so potem vdrle v glavno črnogorsko postojanko. Drugi dan so vrgle sovražnika k razvalini Klobuk.

Neki avstrijski oddelek armade generala Kővesza je 5. novembra vzel dolinsko sedlo Klisuro, južno od Arilja, drugi oddelek te armade je pa potisnil Srbe čez Jelico planino, jugovzhodno od Čačaka.

Kraljevo so zasedle po jako vročem boju nemške čete in dobile 130 topov. Te topove so hoteli Srbi odpeljati po dolni Ibar, zato je bil boj tako ljut.

Južno od tam so prekoračili avstrijski in nemški oddelki zahodno Moravo in potisnili Srbe čez Obrec—Sekirico, ponoči so se pa polastili Varvarina in vjeli 2000 Srbov. Pri Krivoviru se je dobil stik med nemškimi in bolgarskimi glavnimi silami.

Armada generala Gallwitza se je približala soteski severno od Kruševca in je vjela 6. novembra 3000 Srbov, en angleški top, veliko naloženih municijskih voz in veliko vojnega materijala.

Po tridnevem boju so Bolgari dne 5. novembra zasedli utrjeno glavno mesto Niš in zasedli nad trdnjavo bolgarsko zastavo. Pred Nišem so vjeli 340 Srbov in zaplenili dva topova. Mesto in trdnjava Niš ležita v dolini ob Nišavi blizu

njenega iztoka v Moravo. Okoli so 800 metrov visoke gore. Glavna utrdba leži 8 km severno od mesta, druga utrdba je pri Banji na jugu in varuje železnico in cesto, ki vodi iz Pirota v Niš. Nadaljne utrdbe so pri planini Seličevica. V mestu je veliko vojašnic in skladišč. V mestu drži pet cest, ki so strategično važne. Pod Rimljani se je mesto imenovalo Naissus in je bil tu utrjen tabor. Ta utrdba se večkrat imenuje že v drugem stoletju. Ko so odšli Huni in Avari, so kraj zasedli Srbi. Leta 987. je Niš vzel mogočni bolgarski car Simeon, a ga je kmalu zopet izgubil. Po bitki na Kosovem polju l. 1389. so mesto in okolico dobili Turki. Za malo časa se ga je leta 1443. polastil ogrski kralj, kateremu so ga zopet vzeli Turki in ga obdržali v svoji oblasti do osvobojenja Srbije. Vzeli so Bolgari tudi Sokobanjo in višine vzhodno od Lukova.

Dne 6. novembra so avstrijske čete južno od Čačaka vrgle Srbe čez Glogovački vrh. Vzhodno od izliva Gruže so vjele 500 Srbov. Vrgle so Srbe tudi z višine Grašine in zahodno od Ivanjice in prišle čez Slatino v dolino zahodne Morave.

V dolini zahodne Morave so došli Bolgari na ravnino Leskovac dne 5. novembra. Prodirali so tudi na Kosovem polju. Na bojni črti Prillp—Krivolak—Strumica so pa Bolgari zadržali prodiranje Angležev in Francozov, jih odbili, jim zadali znatne izgube ter dobili mnogo vjetnikov in vojnega materijala.

Angleži in Francozi pošiljajo iz Soluna na bojno črto vsak dan po 15 do 18 vlakov s četami. Vrhovno poveljstvo v Solunu bo baje prevzel italijanski glavni stan.

Pred sovražniki se umika ne le srbska vojska, ampak beži tudi vse prebivalstvo po dolini Morave navzdol in proti zapadu. Vsled zadnjih poplav je umikanje jako težavno. Srbi bitko obžalujejo, da niso poprej napadli Bolgarije, ko še ni bila dovolj pripravljena, in pravijo: Naša pokorščina do entente nam je prinesla sedanje

PODLISTEK.

Zadnja luteranka.

Prizor iz leta 1615. — Spisal P. Bohinjec. (Dalje.)

„Mi je znano, mama“, odvrne deklica, „in zdi se mi to pametna določba. Naš župnik zasluzi, da se ga povzdigne, saj je storil dosti za katoliško cerkev v Trziču. Njegov naslednik bo imel lažje stališče.“

„Ti tudi, Zofka, ker boš spet rada ostala na Balosu. Motiš se, ako meniš, da boš pri nasledniku uživala tako zaupanje. Sicer pa ti ni neznan, da je Pegam prisiljen zapustiti Trzič, ker se je napravil nemogočega v fari. Njegov preostri nastop je rodil odpor. Ne volja njegova, ne volja višjih je, da gre, ampak volja tistih, ki so mu izpodmaknili stolček, ki so ga vjeli v zanjko. In pri teh sem tudi jaz, Zofka! Saj veš, da Paradajzarji upoštevajo mojo besedo.“

Zofka stopi za korak naprej, vzdihne in tiše izpregovori:

„Nekaj vam imam povedati, ljuba moja mamica! Težko mi je, ali kaj hočem? Služba je služba!“

Pri durih se začuje šum. Duri se odpro in prikažejo se luteranske ženske. Nogovičarka Pohlina se razkorači pred Zofko in z zategnjenim glasom vpraša:

„Mojsterca, ali so naše kopeli odprte?“

„Niso, mamke!“ odvrne Zofka na kratko.

„Kako da ne?“ se zadere klobučarica Pivčanka z zamolkim glasom.

„Hudo mi je, ali ne morem pomagati. Čitajte to-le pismo!“

In Zofka potegne iz nedrij drobno pisemce ter ga pokaže materi. Ta vstane in čita na glas župnikovo pismo.

„Sramota!“ zakliče Pohlina po prebranem pismu. „Kdo nam more kopeli prepovedati? Ali naš denar ne plača toliko, kolikor denar papeževcev?“

„Nezaslišana predrznost! To si je Pegamček izmislil za slovo, da se še enkrat maščuje nad nami“, kriči hripavo klobučarica.

„Ne bojte se, prijateljice! Saj niso ključi od paradiža na klancu, ampak na gradu,“ se oglasi Klara in stopi korak naprej.

„Ha, ha, ha, moška je ta!“ se zakrohota jo ženske.

„Paradižar bo odpiral, tiček „pegamček“ pa bo odfrčal,“ pristavi Klara.

In spet se je slišal soglasen krohot.

„Zofka, le kar odpri na mojo besedo!“ ukazuje Klara.

„Ne morem, ne smem. Hudo mi je, ali prepovedano mi je, kakor ste čitale, mamke!“

Takrat se Klara zagrozi in ostro pogleda na plašno mojsterco rekoč:

„Ali tudi meni ne odpreš, dekle, svoji materi?“

„Ne mučite me, mama! Ne smem,“ odvrne Zofka mirno in njene oči se obrnejo proti kopelim.

„Bomo videli! Zene, za mano!“ zakliče Klara in stopi s spremstvom proti kopelim. V tistem hipu se odpro posamične kabine kakor na povelje in kovačica Ivanka se prikaže z drugimi katoličankami.

„Vi nimate tukaj ničesar več opraviti!“ se oglasi kovačica in se postavi pred Klara.

„Kdo je rekel, da ne? Ali ne plačam pošteno?“ zavrne Štantmanka.

„Ne maramo vašega denarja,“ spet zavrne Ivanka.

„Umazanka, tiho!“ se zadere Pivčanka.

V tem hipu stopi Kovačica do klobučarice in jo porine čez prag: „Le pojdi pod most, tukaj ne boš več prala svojih grešnih kosti.“

„Surovine katoliške!“ zavpije Pohlina, in dvigne roke po Ivanki. Ali ta jo prime čez pas ter jo pahne čez prag: „Se dobre vam bomo, luteranske garje!“

Klara se obrne in gre, druge za njo.

„Le počakaj, Zofka!“ zakliče Klara, in zapreti s prstom.

„Odpustite, mamica, ne smem drugače! Pokorščina mora biti“ še zakliče mojsterca, iz oči pa so ji kapale debele solze.

„Nič se ne boj, Zofka! Nocoj boš prenočila pri meni. Za te je res težko, pa ni drugače. Zdaj kar prinesi bržole! Luteranke so nanje pozabile. Pa naj grizejo svoje jezike!“

Tako je ukazovala kovačica, njene spremljevalke pa so posedle po klopeh in čakale na dobro malico.

prokletstvo. Naš položaj je strašen in, če nam ententa hitro ne pomaga, je Srbija popolnoma uničena.

Dne 7. novembra so avstrijski Köveszovi od delki prodirali na obeh straneh doline Moravice in vrgli Srbe z njihovih višinskih postojank severno od Ivanjice in dosegli 896 m visok hrib Vienac. Nemške čete generala Kövesza so se bojevale na višinah južno od Kraljeva, naši so pa pri Trsteniku priborili si prehod čez naraslo Moravo. Kruševac in višine vzhodno od tam so vzele čete generala Gallwitza. Bolgarske čete so pa prodirale v kotlini Leskovac. Naši in Nemci so vjeli 3000 Srbov in 1500 ranjencev so našli v lazareti. Dobili so tudi deset topov in veliko vojnega materijala. Kmalu bo zasedena glavna proga železnice Belgrad—Niš in potem bo de promet z Avstrijo in Bolgarijo prost. V Belgrad je že pripeljalo več sto avstrijskih in nemških ladij strelivo, namenjeno Bolgariji. Srbska glavna sila se umika na Kosovo polje.

Na črnogorski meji je bil 8. novembra položaj neizpremenjen. V Srbiji so naše čete zasedle Ivanjico in vrgle Srbe ob cesti Ivanjica—Kraljevo z višinskih postojank. Nemške čete so pa pognale

v beg zadnje srbske straže južno od Kraljeva in Kruševca. V Kruševcu so Nemci dobili okoli 103 topove, med njimi deset težkih, in vjeli 7000 Srbov.

Bolgari so prekoračili južno Moravo in Reko in Leskovac. V Macedoniji so pa osvojili mesto Tetovo. Poroča se še, da so Bolgari v Nišu dobili 42 trdnjavskih topov, tisoče pušk in veliko streliva ter 700 železniških voz, nekaj od njih je bilo napolnjenih z živili in z orodjem za kopanje strelskih jarkov, nadalje veliko tovornih avtomobilov in drugih vozil, velikanske zaloge sanitetnega materijala, vojsškega perila, šotorov in sesalk. Srbov so vjeli pri Nišu nad 5000.

Dosedaj je bilo v Srbiji vsega skupaj okoli 40.000 mož in zaplenjenih 340 topov, od katerih so jih Nemci in Avstrijci dobili 260, Bolgari pa 80. Srbi se umikajo v gore. Tudi Srbkinje branijo domovino. Ženski vojaški zbor šteje 380 žensk, ki so oborožene s puškami, revolverji in bodali.

Na Grško je pobegnilo mnogo srbskega prebivalstva, ki se ondi bori z nepopisno bedo.

Francozi so doslej izgubili v bojih z Bolgari 6000 mož.

Velika bitka ob Soči.

Vseh svetnikov dan in vernih duš dan je bila ob Soči nepopisno srdita bitka. Grmelo in pokalo je kakor da se je hotela zemlja podreti. Papež Benedikt je bil enkrat izrazil željo, da naj bi vsaj vernih duš dan ne bilo boja. Poslušali ga niso. Zvonovi niso zvonili za verne duše, zato so pa tem huje tulili topovi od ranega jutra. Bila je isti čas strašna nevihta, pravi sodni dan pod nebom in na zemlji. Italijani so menda ta dan hoteli zasesti Gorico. Oslavje in Pevmo so kar pokrivali šrapneli in granate. Italijansko poročilo pravi, da so Italijani v Zagori pri Plaveh zasedli nekaj hiš in vjeli 72 Avstrijcev. Pri Oslavju, na višinah zahodno od Gorice, so pa dobili 317 vjetnikov. Na Kalvarijo so letele tudi 38 cm granate. Enkrat so se bili Italijani pridrvili prav do vrha Kalvarije. Mislili so že, da se bodo ondi utaborili. Ali junaški Dalmatinci so vdrlj po obeh straneh hriba navzdol in so prijeli Italijane od spodaj gor. Bila je strahovita borba moža z možem. Italijani so bili pomandrani. Vjetih je bilo 420 mož.

V Solkanu je bilo zadnje dni poškodovanih kakih pet hiš, vas šteje 450 hiš. Vas Stoče, kjer je za kurata Simon Gregorčič, so bile močno razrušene. Nad 200 velikih granat je samo eno popoldne priletelo v vas. Tudi v Grgarju so granate napravile več težkih nesreč. Iz Grgarja in Britofa, ki ležita v vnožju Sv. Gore na vzhodni strani, so morali ljudje bežati.

III.

V fužinah na Balosu so udarjala kladiva in pihali mehovi. Kose so šklepetale, srpovi so cvrčali in kopačice so zvenele. Kovaški pomočniki so letali v samih hlačah od nakovala do nakovala, so premetavali žareče železo z dolgimi kleščami in si brisali znoj z golimi rokami. Tam v kotu pa je razgrajal samokov, se je dvigal, da so lesene staje škripale, in spet padal, da se je zemlja potresala.

Zunaj lesene barake se je dvigalo iz potoka Močenika veliko kolo z orjaškimi lopatami in škropilo vodene kaplje na zraven stoječega možaka, ki je z levico natezal usnjati predpasnik, z desnico pa gladil oškropljeno brado. Bil je majhen možiček z velikimi, motnimi očmi, z visokim čelom in širokimi ustmi. Poslušal je udarce samokova, gledal vrteče se kolo in sveže kaplje bistre vodice so mu prijetno božale lica. Zdelo se je, da rešuje velika vprašanja, ki se premetavajo po njegovi duši. Časih se je ozrl in pogledal skozi odprto okno, skozi katero se je videlo v Štantmanovo hišo.

Lesen strop je kazal v svojih kasetah podobe beneškega slikarja in hišna gospodinja, ki je sedela za mizo, se je ozirala neprestano na sliko, ki je predstavljala sv. Boštjana z mnogimi sulicami. Sedela je za belo mizo in knjige so ležale po mizi. Gosje pero je držala v roki nad razgrnjenim papirjem, ki je bil že napol napisan. Pisala je pismo, ki se je začelo:

Dne 4. novembra so se boji na Goriškem nekoliko pomirili. Popoldne so se nahajali pod ljutim ognjem topov še posamezni odseki goriškega območja in severni del Dobrdoške visoke planote. Sunki Italijanov so se izjalovili v našem ognju. Ponoči so naši odbili še šest sovražnih napadov na Zagoro.

Dne 5. novembra je bil nenavadno miren dan.

Italijani so postavili na 60 km dolgi fronti od Krna do morja 25 pehotnih divizij, t. j. okoli 350.000 mož. Na vsak meter bojišča prideta dve puški. Na Tirolskem so pa postavili enajst pehotnih divizij s 170.000 puškami. Vkljub tej velikanski premoči in divjini napadom Italijani nimajo uspeha. Po časnikih pa tolažijo svoje ljudi s tem, da je neuspehov krivo trajno neugodno vreme. Cadorna je pisal v Rim: Na celem bojišču je zelo slabo vreme, po gorah dosti snega, v ravnini pa dosti dežja.

Dne 6. novembra so napadi pojenjali, le v odseku Sv. Martina je bilo še več bojev, a tudi tu sovražnik ni mogel prodreti.

Mesto Gorico so pač Italijani zadnje dni precej poškodovali, a vzeti je niso mogli. Mogočna bramba mesta je grič Sv. Mihaela (275 m) in Podgora s Sabotinom (609 m). Na sabotinsko golo pobočje so neštetokrat poizkušali splezati Italijani, a so bili vselej vrženi nazaj in na tisoče jih je letelo po skalah navzdol. Včasih so Avstrijci pač izgubili kak jarek, toda vrgli so se z

„Ljubi moj predikant! Poželjeno moje srce! Poletje se bliža. Vse je v veselju, vse je v zelenju . . . Tiči žvrgole veselo pesem, moja pesem pa je žalostna . . . Zima, huda zima stiska moje srce in ni ga, da bi vanj posejal zelene trave, ni ga, da bi vsul cvetja v moja nedrija . . . Biblija mi ne zadošča več, nerešena vprašanja čakajo učitelja, dvomi razjedajo mojo dušo, pa ga ni, da bi razpodil dvome, pa ga ni, da bi odgovoril na vprašanja, da bi vžgal plamenico v temne kote moje razdvojene duše . . .“

„Že spet tičiš v knjigah, ljuba moja ženka! In kadar tičiš, si slabe volje in sanjaš nedosežne stvari,“ se oglasi pri odprtem oknu Krieger, Klarin mož, ki je dozdal zrl v veliko kolo na Močeniku.

„In tebi to ni po volji, ljubi moj možiček?“ Ah, kako si hladan, mrzel kakor led! Ti ljubiš samo kvarte in majoliko,“ ga zavrne užaljena žena.

„Bodi pametna, Klara, saj veš, kako je. Tržičani se že pripravljajo na prihod novega župnika, vse bo veselo, samo ti boš kuhala nadalje svojo trmo in kljubovala toku, ki se ne da ustaviti.“

„Ah, Franc, tudi ti boš lizal odslej roko papistu gori nad Blstrico?“

„Bodi dobra, Klarica, saj ni tako hudo. Jaz pojdem z Jernejčkom po smrečice na Kokovnico in jih postavim pred našo hišo.“

(Dalje prih.)

bajonetom na sovražnike, in jih tako nažgali, da se jih je le malo vrnilo. Nad vso pokrajino so se večkrat oglašali motorji italijanskega zrakovplov, ki imajo 500 konjskih sil, žareli so v ob svetljavi reflektorjev in pod njimi so bruhali ogenj naši brambni topovi. V noči na 3. november je en tak vojaški zrakoplov izmetal več bomb na goriško ravnino.

Od osem svežih italijanskih polkov, ki so bili zadnji čas poslani na bojišče, je malo mož ostalo zdravih. Dva laška generala sta bila nevarno ranjena in štirje generalni majorji so bili odstavljani.

Gorice Italijani še niso dobili. Vseh svetnikov dan so bile v Gorici pete maše v Veliki cerkvi, na Kostanjevici in pri kapucinih. Povsod je bilo navzočih mnogo vernikov. Pač so pa priletele poprej na Kostanjevico štiri granate, dve sta zadeli cerkev in dve samostan. Kapucinsko cerkev je zadelo pet granat.

Dne 7. novembra so Italijani vzeli 2500 m visoki hrib Col di Lana. Čez nekaj ur so bili pa iz njega zopet odgnani. — Vrh Krna imajo Italijani baje v oblasti že pet mesecev, a vendar naprej nikamor ne morejo.

Dne 8. novembra je bil položaj neizpremenjen. Italijani so pač napravili zopet mnogo napadov na Zagoro ob soški bojni črti in v Dolomitih na Col di Lana ter na sedlo Sief, pa so bili povsod odbiti. Boji se v tirolskih hribih vrše 2464 m visoko nad morjem.

Italijani so odstavili doslej 42 generalov. Ob zadnjih bojih ob Soči so padli trije polkovniki.

Zadnje dni je poslala Italija na bojišče zopet mnogo rezerv.

Z gore Altissimo so Italijani s strelji jako poškodovali mesto Rivo na Gardskem jezeru. Seveda v mestu prebivajo Italijani.

RUSKO BOJIŠČE.

Dne 4. novembra so bili ves dan boji za Sjemekovec. Zvečer so bili Rusi pregnani iz vasi in z zahodnega brega reke Stripe ter so pustili Avstrijcem 2000 vjetnikov. Severno od Komarova, ob spodnjem Stiru, je bilo vzeti nekaj ruskih jarkov. Zahodno od Rafalovke so Rusi vdrlj v naše postojanke, a sledil je protinapad.

Proti Hindenburgu so Rusi napravili 4. novembra med jezeroma Sventen in Ilsen in pri Gatenem štiri močne napade, ki so se pa izjalovili. Zahodno od Čartoriska so Nemci vrgli Ruse zopet v njih stare postojanke nazaj in so napredovali vzhodno od vasi Butke. Severno od Komarova so odbili Nemci več ruskih protisunkov. Bothmer je napadel tiste Ruse, ki so se še držali v Sjemekovcu, vjetih je bilo 2000 Rusov. Rusi pa poročajo, da so v začetku novembra vzeli Nemcem in Avstrijcem 80 častnikov in 3500 vojakov.

Dne 5. novembra so Rusi dvakrat ljuto napadli našo bojno črto ob Stripi, a so imeli v našem ognju težke izgube. Umaknili so se pri Višnovieckem ter vzhodno od Burkove in Bjenjave v svoje glavne postojanke. V bojih pri Sjemekovcu so avstrijske čete skupaj z Nemci vjele 50 ruskih častnikov in 6000 mož. Avstrijci napredujejo korakoma tudi ob spodnjem Stiru. Dne 6. novembra je bil pri Vješnikovickem že sedmi ruski napad odbit.

Pri Dvinsku so bili prodiralni ruski poizkusi proti Hindenburgu brezuspešni. Linsingen pa je vrgel Ruse na vzhodni breg reke Stripe v stare postojanke.

Dne 6. novembra je bilo odbitih več ruskih napadov proti Hindenburgovim četam južno od Rige in novi napadi pred Dvinskim so bili zavrnjeni. V ponončnem naskoku so Rusi nenadoma napadli Nemce ob Sventenu in prišli v njihovo postojanko, iz katere so bili pa drugi dan zopet vrženi.

Dne 7. novembra so bili pri Zaponovu ob Ikvi, nadalje ob potoku Korminu in zahodno od Čartoriska zopet odbiti ruski napadi na avstrijske čete.

Hindenburga so Rusi napadli po silovitem topniškem ognju z izdatnimi silami južno od Rige, nadalje zahodno od Jakobova na obeh straneh železnice Mitava—Jakobovo in pred Dvinskom. Rusi so imeli pri napadih deloma težke izgube. Linsingen je vjel pri Čartorisku 274 Rusov. Po ruskem poročilu je padlo pri Dvinsku 1000 Nemcev.

Car se nahaja s prestolonaslednikom na južni bojni črti. V Tarnopolu je imel car pogovor z višjim poveljnikom Ivanovim in drugimi voditelji armad.

Dne 8. novembra so bili ruski napadi ob Stripi, zahodno Čartoriska, in bo Stiru povsod odbiti. Pri Dvinsku so Rusi vdrl v nemške postojanke, s protinapadom so bili zavrženi in vjetih je bilo 372 Rusov.

Po ruskih poročilih je bilo pa pri Rafalovki vjetih 734 Nemcev in ob Stripi 8500 mož.

Boji na zahodu.

Že nekaj mesecev s francoskega bojišča ni nobenih važnih poročil. Vedno se sučejo Francozi okoli nekega jarka, ki ga hočejo vzeti, pa jim izpodleti. Na zapadnem bojišču je vse skupaj le komedija.

POLITIČNI PREGLED.

Italija in Albanija.

Italijansko ljudstvo se boji, da bodo Grki, Bolgari in Avstrijci zasedli Albanijo in da za Italijo ne bo ondi nič ostalo. Časopisi tedaj silijo na to, da naj Italija izkrca svoje čete v Albaniji. Salandra se še obotavlja.

Romunija.

Po Donavi so začeli prepeljavati romunsko žito v Nemčijo in Avstrijo. Vlada se trdno drži osrednjima velesilama prijazne smeri. V Braili je Filipescu na nekem banketu imel govor, v katerem je silno napadal vlado in dinastijo.

Pet ruskih parnikov je te dni plulo po Donavi in peljalo strelivo za Srbijo. Spremljali sta jih dve romunski vojni ladji. Iz Angleške bo dobivala Romunija blago preko Rusije.

Grška.

Ministrski predsednik Zaimis je moral pasti, ker ima Venizelos večino v zbornici. Kralj se pa ne briga za Venizelosa, ker se opira na generalni štab, v katerem je veliko Nemcev, ter skuša okrepiti Nemcem prijazno stranko. Venizelos je pa izjavil: „Naša politika onemogočuje, ko je v službi Nemčije, vresničenje narodnih sanj. Doživeli bomo demo, da se bosti Bolgarija in Turčija okrepili nam v škodo. Vlada naj bi ne zamudila sedanje prilike, ker se taka prilika ponuja le vsakih 1000 let.“

Ministrska kriza je končana. Vsi prejšnji ministri so ostali, nekdanji minister Skuludis je pa prevzel zunanje ministrstvo. Ako zbornica vlade ne bo hotela podpirati, bo razpuščena.

Nemčija in mir.

Knez Bülow je izjavil, da mora vojna iti do konca in da ima Nemčija še dovolj sredstev na razpolago, da bo z zmagonosnim orožjem diktirala mir.

Angleži pri Bagdadu.

Ob Evfratu in Tigrisu nimajo Turki dovolj čet in zato napredujejo Angleži, ki so se že približali Bagdadu.

Konferenca škofov. Na Dunaju imajo konferenco avstrijski škofje, med katerimi so tudi škofje slovenskih dežel.

«Jugoslovanski odbor» v Londonu je izdal, kakor se čita po raznih listih, na Angleže poziv, da naj pošljejo hitro in izdatno pomoč Srbiji. V pozivu se naglašja, da hočejo Nemci, Avstrijci, Madjari in Bolgari, ki so navalili na Srbijo, popolnoma uničiti srbski narod in tako odpreti nemštvu pot, da doseže svoj iztočni cilj: raztegniti hočejo nemško gospodstvo od Hamburga in Berlina preko Dardanel do Sueza. Angleški listi so sicer tudi objavili ta poziv, ali Angležem je usoda Srbije malo pri srcu. Pač pa se hočejo Angleži dobro pripraviti v Solunu, da bodo mogli ubraniti nemškim četam pohod proti Egiptu.

Po zrakoplovu v Bolgarijo. V Sofijo je prišel po zrakoplovu vojvoda Meklenburški, ki se je vkrcal v Temešvaru. Bolgarski kralj ga je pričakoval v lopli za zrakoplove in ga je prijazno pozdravil.

Potopljena nemška križarka. Dne 7. novembra sta dva torpedna strela angleškega podmorskega čolna potopila nemško križarko „Undine“, ki je poizvedovala ob južnem švedskem obrežju. Skoraj vsa posadka, ki je štela 284 mož, se je rešila.

Angleški vojni minister Kitschener je odšel na vzhod. Sluti se, da bo prevzel obrambo Egipta proti nemškim četam, ki utegnejo pogledati proti Egiptu. Kitschener je bil pred vojno v Egiptu vrhovni poveljnik.

Županom in vsemu prebivalstvu kranjske dežele.

Božič se bliža — drugi božič v svetovni vojni. Zunaj v okopih, v mrazu, burji in snegu, stoje naši junaki v obrambi naše mile domovine.

Kakor lani, hoče tudi letos vojni oskrbovalni urad c. in kr. vojnega ministrstva vsem vojakom, ki stoje v bojni črti, ozaljšati božični praznik z malim darom in se obrača v ta namen s posebnim oklicom do celotnega prebivalstva našega cesarstva za primerne prispevke.

Sodelujmo pri tem vsi, brez izjeme: saj se gre za naše sinove, brate in očete!

Župani se tem potom pozivljejo, da se odzovejo z največjo vneto pozivu vojnega oskrbovalnega urada.

Prebivalstvo pa naj se odzove z najštevilnejšimi darovi, bodisi v naturalijah, bodisi v denarju, ki naj se v smislu tozadnega oklica c. kr. deželnega predsedstva oddajo pri domačem županstvu (mestnem magistratu), župnem uradu, okrajnem glavarstvu, ali c. kr. deželni vladi, naturalije tudi pri domačem šolskem vodstvu.

Darila v denarju sprejme drage volje tudi deželni odbor in jih izroči na pristojno mesto.

Zadeva je pa silno nujna: kajti le o pravem času dospela darila (naturalije do 28. t. m.) se bodo mogla porabiti za vojno božičnico.

Sodeželani! Sodelujmo vsi, vsak po svojih močeh, da bo letošnja božičnica naših brezizgledno hrabrih vojakov čim najsijajnejša; pokažimo jim tem potom ponovno, da ob slovesni, sveti uri mislimo nanje v dolžni ljubezni in hvalečnosti!

V Ljubljani, dne 8. novembra 1915.

Deželni odbor kranjske vojvodine:

Šusteršič l. r., deželni glavar.

NOVIČAR.

Vpoklic črnovojnikov v letih 1875, 1876, 1877, 1891 in 1895 rojenih, pri ponovnem prebiranju sposobnim spoznanih črnovojnikov.

C. kr. ministrstvo za domobraštvo je odredilo, da morajo v letih 1875, 1876, 1877, 1891 in 1895 rojeni črnovojniki avstrijskega in ogrskega državljanstva, ki so bili pri ponovnem prebiranju rojstnih letnikov 1873 do všteti 1877, 1891, 1895 in 1896, kakor tudi pri do 16. novembra 1915 izvršenih naknadnih prebiranjih sposobnim spoznani, v kolikor že niso pritegnjeni k službovanju z orožjem ali pa niso od tega službovanja na določeno ali nedoločeno dobo oproščeni iz ozirov javne službe ali interesov, odriniti in priti

16. novembra 1915

k v svojih črnovojniških legitimacijskih listih označenemu c. in kr. dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu, ozir. c. kr. domobranskemu (deželno-strelskemu) dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu.

Črnovojniki morajo ta dan v splošnem najkasneje do 11. ure dopoldne priti; morebitna manjša prekoračenja te ure so le tedaj dopustna, če so v prometnih razmerah utemeljena.

Koncert priredi dijaštvo c. kr. Franc Jožefovega gimnazija v Kranju dne 20. novembra t. l. v dvorani „Ljudskega doma“. Vspored bo objavljen na posebnih vabilih. Koncert je prirejen v domorodne in dobrodne namene. — Prof. odbor.

Brambni ščit v Kranju. Slovesno zabijanje žebjev v brambni ščit, se je preložilo, kakor smo že zadnjič poročali, na dan 5. decembra t. l. Ščit je jako ličen, približno en meter visok, črno obrobjen, na srebrnosivem polju pa je grb mesta Kranja ter stoji na lesenem stojalu. Žebjev v to svrhu je štiri vrste, ki so primerne poljem ščita in bodo tudi četvere cene, ki bodo po svoji primerni nizkosti omogočale prav vsakomu, da se pridruži krogu onih, katerim je usoda milejša. — Peti december naj pa bo sedaj vsakemu praznik, da napravi romanje v Kranj in se udeleži dvojnega slavlja.

Hrvaško vseučilišče v Zagrebu je imenovalo generala Borojevića in nadvojvodo Evgena za častna doktorja.

Č. g. Janez Karlin, bivši smlejski župnik, ki je zadnji čas bival v Škofji Loki, je umrl in bil pokopan 10. t. m. N. p. v m.

Laški vjetniki v Ljubljani. Dne 5. novembra so v Ljubljano pripeljali 630 laških vjetnikov.

Nadporočnik Henrik Majcen je bil dne 13. oktobra na severnem bojišču težko ranjen v desno koleno, nato vjet in se nahaja sedaj v vjetništvu v Moskvi.

Umri so v Kranju: 23. okt.: Peter Udvardy od 86. pešpolka; 24. okt.: Jaroslav Jetmar od 98. pešpolka in Jurij Zsenyuk od 5. pešpolka; dne 25. okt.: Štefan Sirko od 80. pešpolka; 26. okt.: Franc Dukat od 34. pešpolka; 28. oktobra: Karl Reimer od 35. pešpolka, Franc Krivohlavek od 98. pešpolka in Iles Gogucz od 37. pešpolka; 30. okt. Martin Semp od 30. pešpolka; 31. okt. Vazul Krisan od 33. pešpolka; 2. nov. Andrej Tatzl od 30. pešpolka, Andrej Kovács od 34. pešp. in Jurij Pap od 46. pešpolka; 6. nov. Franc Dostal od 18. pešpolka, Iles János od 37. pešpolka, Stanislav Firlej od 45. pešpolka in Ignacij Tober od 80. pešpolka; 7. nov. Konstantin Petru od 61. pešpolka, 10. nov. Mihael Nagy od 3 huzarskega polka in 12. nov. Konstantin Nyamcz od 33. pp.

Padel je od 27. domobranskega pešpolka Franc Klančnik z Dovjega dne 9. septembra.

V Tržiču je nenadoma umrla gospa Marija Lončar, hotelirka pri „Radeckiju“.

Iz Kamne Gorice. Zadnji nedeljo je umrl tukaj znani orgljarski mojster Ignacij Zupan, ki je že dlje časa bolehal. Blag mu spomin!

Martin Zupet, ki je s Štrukljem tolovajsko napadel dva orožnika, je bil pri Žumberku ob hrvaški meji obstreljen in vjet. Pripeljali ga bodo v Ljubljano ter ga oddali vojaškemu sodišču.

Lopov Štrukelj, ki je bil deležen umora orožnikov v Radečah, še ni pod ključem. Kdor bi zasledil, kje se klati, naj nemudoma sporoči na bližnjo orožniško postajo.

Iz ruskega vjetništva se je oglasil Franc Magušar, pekovski mojster v Kranju. Vjet je bil dne 11. maja. Sedaj je za pomočnika pri nekem peku, kjer se mu dobro godi.

Vjetnikom v Rusiji se morejo pošiljati darovi; posebno jim bo sedaj prav prišla topla obleka. Ne sme pa biti pri pošiljavi nič jestvin, pijač in nič pisanega in tiskanega, drugače se vsa pošiljatev ustavi. Ruska vlada je dovolila, da se bodo ti darovi vjetnikom pošiljali s posebnimi vlaki. Vlaku spremljajo zastopniki švedskega „Rdečega križa“. Ne more se pa določiti, da bi darove prejeli gotovi vjetniki, marveč jih tam poljubno porazdele med vjetnike, ki česa potrebujejo.

Deset sinov pri vojaki. Marija Drolc iz Špitaliča je povila deset otrok, same fante. Vsi so bili potrjeni k vojakom in so na bojnem polju, samo najmlajši ima dopust, da pomaga pri gospodarstvu materi vdovi.

Regnikoli. Po zadnji ljudski štetvi (1910) je bilo regnikolov (v Italijo pristojnih Italijanov) na Primorskem prav mnogo. V Trstu jih je bilo 29.439, v Gorici 1100, na vsem Goriškem 8947 in v Istri 6027. V začetku vojne so se ti ljudje vrnili čez „lužo“ in tako se je v naših krajih zmanjšalo število Italijanov.

Podraženje piva. V Nemčiji se je pivo podražilo za eno tretjino cene, od 22 na 33 mark za hektoliter.

Zvišanje davka v Avstriji. Vojnega davka doslej še niso uvedli. Kot poizkus za vojni davek je bil s 1. septembrom 1915 uveden nov davek na žganje, ki znaša pri hektolitru 20 kron. Državi bodo pa dajali žganjarji, ako ne bodo nehali piti, na leto okoli 12 milijonov kron več kot doslej. Te dni se je cena špritu zopet zvišala.

Ovčja volna je vsa zasežena. Po 15. novembru bode vsako razpolaganje z zaseženo ovčjo volno prepovedano. Zaloge volne se bodo morale naznanjati glavarstvu 1. in 8. vsakega meseca.

Riževi otrobi se ponujajo kot krmilo. Riževi otrobi niso drugega kot smlete riževe luščine in so kot krmilo popolnoma brez vsake vrednosti. Opozarjamo kmetovalce, naj jih nikar ne kupujejo.

Vojaški dopusti. C. in kr. 5. armadno etapno poveljstvo je kranjskemu deželnemu odboru sporočilo, da more gospodarske dopuste vojaškemu moštvu, ki je na bojišču ali v etapnem ozemlju, iz vojaških ozirov dovoljevati le v prav posebno ozira vrednih slučajih, n. pr. če je obstoj kake rodbine ogrožen, itd. Prošnje za take dopuste mora, ko jih je potrdilo politično oblastvo, predpostavljeno poveljstvo s priporočilom službenim potom predložiti armadnemu etapnemu poveljstvu.

Druga efektna loterija «Slovenske Straže». Javno žrebanje 26. oktobra 1915 je izpadlo tako-le: Dobitek v vrednosti 5000 K je zadela srečka št. 57.361, 1000 K št. 29.728, 500 K št. 65.689, 300 K št. 76.739, 200 K št. 91.787. — Vsaka teh števil ima po pet pred- in pet zadobitkov v vrednosti po 20 K, to se pravi: pet števil od navedenih števil navzgor in pet navzdol zadene v vrednosti po 20 K.

10 dobitkov v vrednosti po 100 K so zadele srečke št. 2.322, 21.776, 26.163, 40.695, 45.155, 50.839, 51.424, 74.373, 85.084, 96.811. — Vsaka teh števil ima po pet pred- in pet zadobitkov v vrednosti po 10 K.

50 dobitkov v vrednosti po 50 K so zadele srečke št. 6.847, 8.339, 10.812, 14.486, 15.708, 18.894, 18.985, 21.692, 21.811, 23.622, 24.259, 25.644, 29.824, 32.660, 34.277, 37.322, 37.373, 39.593, 40.822, 42.243, 44.092, 45.964, 48.836, 50.835, 51.310, 54.646, 56.092, 56.714, 59.130, 62.511, 63.238, 63.896, 69.355, 69.778, 74.129, 77.591, 80.160, 83.128, 84.071, 86.365, 87.831, 88.668, 92.925, 93.263, 93.681, 93.804, 96.733, 98.245, 98.506, 99.469.

— Vaaka teh števil ima po 15 pred- in 15 zadobitkov v vrednosti po 5 K. — Kdor želi imeti celoten zpisnik izžrebanih srečk, ga dobi za 10 vin. v pisarni „Slovenske Straže“ v Ljubljani. Vsak ima zpisnik na razpolago tam, kjer je kupil srečke. — Dobitki se prično deliti dne 10. novembra.

Knjige «Družbe sv. Mohorja».

Dr. G. R., Presveta Eucharistija. Kakor da je treba svet pripraviti za smrtno uro, je izdal euharistični papež Pij X. okrožnico o pogostnem in vsakdanjem prejetanju sv. obhajila. Mnogo jih je poslušalo glas in danes so pripravljene, če jih Bog pokliče ob dnevu evropskega uničevanja. — Letošnji molitvenik D. sv. M. je donesek za vneto do euharističnega Jezusa. — Premišljevanja potekajo iz spominov na svetovni dunajski euharistični kongres. „Mozeg“ in „kri“ vere in verskega življenja je sv. R. T. — Molitvenik — do pol premišljevanja — gleda na sedanji čas: socialni pomen, družinsko življenje, društva, verska edinost. — Nekatera premišljevanja vsebujejo lepo delo v odsekih ženskih in deklinskih Marijinih družb: Kras hiše božje, skrb za uboge, obiskovanje bolnikov, zoper zapeljevanje mladenk, zoper protiverski tisk. Iz teh načelnih zrn — idejne vsebine takih odsekov — rastejo že dosegljivi člani kulturnih organizacij, izobraževalnih društev, zadrug, političnih zvez. — Neopazno je zrno, toda dalekovidna so drevesa, ki rastejo iz njega.

A. Kom.

Slovenske večernice, zv. 69. Knjigo krasit nova glava, ubranejša in finejša od prejšnje Koželjeve. Vsebinska knjige je osmero lirskih pesmi, izmed katerih je bila ena „Briski motiv“ priobčena že drugod, in petero pripovednih spisov. Finžgarjeva kmečka novelica je najboljša v knjigi, bodisi po zvočni jedrasti minuciozno zadetega gorenjskega izražanja, bodisi po kakovosti lapidarno zakrožene „zgodbe“ o nesrečni epizodni konjski kupčiji. Prijetna, dasi prebrbljava, je vojaško-koledarska humoreska „Zgodba o povišanju“, katero je zapisal Stanko Bor. Dr. Česnikov „Pater Gervazij“ je v nekam že obrabljene in zato neprijetnem patosu psevdolegende pisana improvizacija iz miljeja suše l. 1911 in kraja Sv. Križ na Vipavskem. P. Perkova povest „Na vrhovih“ je očitno iz dobe pred kritikami v „Casu“, tako zelo medla reč in tako zelo naivna stvar, „no in“ s tendenco, da svet ni tako lep, kot se vidi, in s hibo, da je v njej nekaj imen in nobenih oseb. Troštovo „povest“ bo bralec prebral, pa mu bo žal!

Dip.

Dr. Fr. Detela, Trojka. Povest. Ilustriral Ivan Vavpotič. Broš. K 1-10. — S povestjo, ki je izšla že enkrat v knjižni obliki, otvarja Družba zbirko povesti enega najsolidnejših pisateljev starejše dobe, ki pa še vedno s čudovito svežostjo ustvarja iz svoje iskrene, visoko naobražene, konciliantne in šegavo-satirične pesniške duše. Optimist in edini priletni laik-romancier, ki gre s pota vsaki senci poltenosti in ublažuje robotost Jurčičeve kmečke in mistiko Mencingerjeve romantične stvariteljske, je Detela klasik slovenskega družabnega romana, ker je dodal Kersnikovim romanom te vrste (Na Žerinjah) fineso salonskega slovenskega štila. „Trojka“ je klasičen slovenski družinski roman in Družba ima veliko zaslugo, da je oskrbela romanu komentirajoče ilustracije, ki delo ostreje in docela doumejo in razložijo, dasi ponekod karikirajo na račun individualnosti Vavpotičeve koncepcije (str. 134, 135, 148). Družba je napravila zaslužno delo za slovenski pouk na srednjih šolah, ne malo celo z neprijetno nizko ceno knjige. „Zato pa!“

Dr. I. P.

Dr. Karol Capuder, Zgodovina c. in kr. pešpolka št. 17. Knjiga pripoveduje zgodovino kranjskega pešpolka sploh, torej ne samo zadnjih 100 let od francoskih vojska. Uvodoma preleti vojno zgodovino, dotakne se slovenskih bojev, potem pa pride slov. vojaška zgodovina kot pritika nemškega cesarstva oziroma habsburške monarhije. Knjiga nudi pogled v vojno umetnost in njen razvoj. Bojuo fantovsko naravo bo knjiga

vsekako zanimala, zlasti tiste, ki so se ali se mislijo posvetiti vojaškemu stanu. Ker je vojna zelo občudovana in strašna organizacija, bo knjiga podučna za temeljna načela vseh drugih organizacij — zlasti dobrodošla bo „Orlom“. Marsikoga bo razveselilo, ko bo bral v zgodovini kranjskega pešpolka ime strica, očeta ali deda. V razvoju tega vojaškega oddelka se zrcalijo lepe stare slovenske lastnosti, ki naj bi jih ohranili mladeniči tudi ob času narodne probeje. — Cesar Ferdinand I. je pohvalil nadarjenost Slovencev z besedami: „Kranjska je sicer majhna, pa... iz nje se da dobiti lepo število polkovičkov, še več seveda stotnikov.“ (Str. 63). Še lepša in bolj zaželena je pohvala Radeckijeva z dne 18./11. 1850. „Z žalostjo se ločim od polka. V vseh slučajih, tudi najtežavnejših, je polk zaslužil moje pohvalo. V vojni hrabrost in vstrajnost, v miru edinost in pokorščina je polku pridobila spoštovanje pri sovražniku in prijatelju.“ (Str. 82). Mnogo imen je zaradi slovenskih vojakov postalo slavni. „Tale hrabri polk... posebno visoko ga cenim, kajti za svoje najlepše odlikovanje se imam najbolj temu polku zahvaliti.“ — General Filipovič. (Str. 94). Knjigo krasijo slike.

A. Kom.

Razglasi c. kr. okrajnega glavarstva v Kranju.

Vsled naredbe c. kr. deželnega predsednika za Kranjsko z dne 17. oktobra št. 28608 dež. zak. št. 34 se izpremeni § 3 ukaza z dne 7. avgusta 1915 št. 20375 dež. zak. št. 24 s katerim se izdajajo odredbe za omejitev alkoholizma (pijančevanja): § 3. Tudi izven v §§ 1 in 2 omenjenih prepovedanih časov je vsekako prepovedano odajati (točiti ali prodajati) žgane opojne pijače pripadnikom oborožene sile, civilnim osebam, ki so poklicane v vojno službo pri armadi, uslužbencem podjetij, ki so postavljena pod zakon o vojnih dajatvah, osebam, ki se podvrgajo dolžnosti nabora ali prebiranja, in vojnim vjetnikom. Pri vojnih transportih vsake vrste, kakor tudi posamezno potujočim osebam moštva, se ne smejo oddajati niti druge alkoholne pijače kakor pivo, vino, mošt itd. Izjeme morajo nastopiti le na posebno zdravniško odredbo ali z izrecnim dovoljenjem transportnega poveljnika ako je ta isti častnik ali častniku enak.

Razglas. V zaledju je še mnogo vojnih pohablencev, ki jim manjka enega ali več udov, enega ali obeh oces, ali ki so drugače trajno poškodovani, kateri so pa v vojni svojo dolžnost popolnoma storili, ne da bi bili za svoja junaška dela odlikovani. Keč se namerava te junake v odlikovanje predlagati, naj se dotičniki nemudoma najpozneje pa do 14. novembra t. l. v vrho zaslisanja pri županstvu svojega bivališča ali pa pri podpisnem c. kr. okrajnem glavarstvu zglasijo.

Najvišje dopustne cene za 1 kg sladkorja, veljavne od 8. novembra t. l., ki se jih je držati pri nadrobni prodaji sledečih vrst in za sledeče kraje:

Kraj	1) In kocke in moka prečiščenega slad.		Konkase (mellani pilé)		CUBES v vrečah brutto za netto	
	K	v	K	v	K	v
Mesto Kranj in vsi kraji sodnega okraja Kranj razven občine Naklo in kraja Senturška Gora	1	04	1	05	1	06
Naklo in vsi kraji občine Naklo, Senturška Gora, trg Tržič in vsi kraji sodnega okraja Tržič	1	05	1	06	1	07
Mesto Škofja Loka in vsi kraji sodnega okraja Škofja Loka (izvzemši spodaj označene kraje)	1	04	1	05	1	06
Dražgoše, Javorje, Št. Lenart, Leskovca, Lucine, Stara in Nova Oslica, Sovodenj, Sorica, Podbilca	1	05	1	06	1	07

Objavljene najvišje cene morajo trgovci takoj po izvršeni razglasitvi nabiti v svojih prodajalnah na vsakomur vidnem mestu. Prestopki tega razglasa se bodo brezobzirno in najstrožje kaznovali in sicer ali sodnijskim potom ali pa od glavarstva z denarjem do 5000 K ali zaporom do šest mesecev.

Darujte za „Rdeči križ“!

NOVEJŠE VESTI.

Dunaj, 10. novembra. Avstrijske čete Köveszove armade so vzele pod Ivanjico višine Okolišče, Eldovište in južni del Jelice planine. Na obeh straneh reke Ibra prodirajo od Kraljeva in proti Aleksandrovcu. Bolgari so vrgli Srbe pri Nišu in Aleksincu na levi breg južne Morave in so v okolici Niša vsega skupaj dobili 10.000 vjetnikov. Prebivalstvo beži na gore. V Kruševcu bi bil srbski kraljevič kmalu vjet. Škofa v Nišu so Bolgari vjeli in ga zaprli v neki samostan blizu Sofije.

Dunaj, 10. novembra. Laško topništvo je včeraj zopet živahno delovalo. Napadi na južni del postojanke pri Podgori, nadalje pri Zagori pri Plaveh in na Col di Lana so bili odbiti. Na Nabrežino je sovražni letalec vrgel več bomb, ki so ubile več oseb, med njimi eno ženo in tri otroke. V tretji bitki ob Soči so naši vjeli 5387 Italijanov, med njimi 106 častnikov.

Dunaj, 10. novembra. Ob Stripu je mir, ker so se zadnji ruski napadi ponesrečili. Zahodno od Čartoriska so po vročem boju nemške in avstrijske čete premagale Ruse. Pred Dvinskom je živahno delovanje s topovi. — V Besarabiji so zbrali Rusi armado 200.000 mož in so tje pripeljali tudi težke japonske topove.

Berlin, 10. novembra. Pri Finskem zalivu je bila potopljena neka ruska ladja, ki je iskala mine in pri Dünkirchnu neka francoska torpedovka.

Kladovo, 10. novembra. Cela brodovja avstrijskih parnikov gredo po Donavi navzdol in vozijo strelivo za Bolgarijo in Turčijo.

Dunaj, 11. nov. Zahodno od Čartoriska je bil ruski napad odbit. Zahodno od Rafalovke so bili Rusi vrženi čez Stiro in naši so vjeli 7 častnikov in 200 mož ter dobili 8 strojnih pušk. — Novi z rezervami izpopolnjeni napadi Italijanov na Gorico so bili zavrženi z jako težkimi izgubami za sovražnika. — Vzhodno od Trebinja je bil odbit hud napad Črnogorcev. — Prganjanje Srbov južno in zahodno od Morave dobro napreduje, vjetih je bilo 4000 Srbov. — Bolgari so na mnogih krajih prekoračili Moravo.

„Pomožna bolniška blagajna“ v Kranju razpisuje mesto

pisarniškega tajnika

ali tajnice

Prednost imajo tisti, ki so že opravljali enako službo. — Lastnoročno pisane prošnje je vložiti najkasneje do 15. t. m. na načelstvo „Pomožne blagajne“ v Kranju.

R. Jeglič, načelnik.

Fotografsko naznanilo!

Slavnemu občinstvu najljudneje naznanjam, da sem prevzel fotografski atelje umrlega gosp. Jagodica, ter bodem fotografiral ob času vojne samo ob nedeljah.

Že skozi 20letno prakso mi bode mogoče velecenjenim naročnikom s prvovrstnim delom postreči.

Za obilna naročila se vsem najtopleje priporočam in bilježim

z odličnim spoštovanjem

Štefan Rovšek, fotograf v Kranju.

Kupujte razno manufakturno in galanterijsko blago vedno le pri

„Prvi gorenjski razpošiljalni“ Ivan Savnik, Kranj

ki prodaja dobro in trpežno blago po najnižjih cenah.